

Een duidelijke uitleg over ons beste pensioenstelsel

Nieuwsbrief van de Stichting Pensioenbehoud van 25 maart 2019

Hierna wordt geciteerd uit het artikel met de titel *Marktdenken vreet ons pensioen aan* dat is geschreven door Jan Tamerus, master actuaris PGGM, zoals is gepubliceerd op de PGGM website (zie [bijlage](#)) en eerder is gepubliceerd in Pensioen Pro. Dit artikel geeft duidelijk aan wat er fout is aan het huidige politieke pensioenbeleid van ons kabinet en Tweede Kamer.

“Volgens oud-Raad van State vicepresident Herman Tjeenk Willink illustreren de postbezorging en het openbaar vervoer hoe de markt de sociale samenhang aanvreet. Het vermarkten van deze diensten betekende het einde van de vaste postbode en de conducteur op de tram. Bindende, sociale functies zijn daardoor verdwenen.”

“In de tweede helft van de jaren negentig van de vorige eeuw kwam de markt ons aanvullend pensioenstelsel binnen. ‘Shareholdervalue’ werd mainstream. Pensioenfondsen moesten we voortaan besturen als financiële instellingen, pensioen beschouwen als een financieel contract en defined-benefitverplichtingen waarderen alsof zij verhandelbaar zijn op de financiële markt. De waarderingsgrondslag werd afgeleid van de waardering voor risicovrije staatsleningen: de risicovrije swaprente.”

“De aangevoerde voordelen? De objectiviteit en transparantie van de pensioenfondsbalans van de onderneming voor de aandeelhouders – in defined benefit draagt immers de onderneming bijstortrisico en de aandeelhouder wil dat risico op marktwaarde kunnen zien. De vergelijkbaarheid van pensioenfondsen. En een zuiver inzicht in het zogenoemde mismatchrisico: het risico dat fondsen nemen door in het beleggingsbeleid af te wijken van de portefeuille die volledig de nominale db-verplichtingen matcht.”

“Pensioen is een arbeidsvoorwaarde en daarmee een sociaal contract, dat pensioenfondsen uitvoeren als sociale instelling. Samen met de AOW moet deze arbeidsvoorwaarde voor opeenvolgende generaties leiden tot het na pensioeningang kunnen voortzetten van de levensstandaard die men gewend is. Juist om over generaties heen deze arbeidsvoorwaarde middels een lange termijn beleggingsbeleid efficiënt vorm te geven, voerden pensioenfondsen asset-liability management in. Dát is de meerwaarde van het fenomeen pensioenfonds: meer doen dan de markt kan bieden.”

“Maar we zitten wel opgezadeld met toezicht dat is gebaseerd op marktdenken en dat de mismatch als risicovol ziet. De in mijn ogen omwille van een goed, koopkrachtbestendig en betaalbaar arbeidspensioen terechte ‘ongehoorzaamheid’ van fondsbestuurders aan dit op marktwaarde gebaseerde toezicht, pakt voor de deelnemers desastreus uit. Ze krijgen al jaren geen indexering en dreigen zelfs gekort te worden.”

“Het vermarkten van publieke en sociale functies vanuit het verabsoluteren van shareholdervalue leidt tot een kille, berekenende maatschappij, waarin burgers ontheemd raken. De betonrot van de marktwerking vreet hún belangen aan. Dat dreigt nu ook met hun pensioen te gebeuren.”

Deze boodschap dient het kabinet en zeker minister Koolmees zeer ter harte te nemen.